

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (AISBL)

Place Albert 1er, 13, B - 6530 Thuin (Belgique) Tél : ++32.71.59.12.38 internet : <http://www.fci.be>

FCI PRAVIDLA PRO MEZINÁRODNÍ TRIALY OVČÁCKÝCH PSŮ SHÁNĚCÍ STYL “FCI IHT CS”

1. ledna 2025

OBSAH

1. ÚVOD
2. OBECNÉ PODMÍNKY
3. VÝKONOSTNÍ TŘÍDY
4. ZVLÁŠTNÍ PODMÍNKY
 - 4.1. Prostor a jeho vybavení
 - 4.2. Počet ovcí
 - 4.3. Čas
5. CVIKY
 - 5.1. Outrun
 - 5.2. Lift
 - 5.3. Fetch
 - 5.4. Drive away (v IHT-1)
 - 5.5. Driving together (v IHT-1)
 - 5.6. Drive (v IHT-2 a IHT-3)
 - 5.7. Shedding race (v IHT-1)
 - 5.8. Shedding (v IHT-2 a IHT-3)
 - 5.9. Singling (alternativní úkol v IHT-3)
 - 5.10. Maltese cross (alternativní úkol v IHT-3)
 - 5.11. Penning (v IHT-1; alternativní úkol v IHT-2; v IHT-3)
 - 5.12. Loading trailer (alternativní úkol v IHT-2)
6. HODNOCENÍ
 - 6.1. Bodové hodnocení
 - 6.2. Kvalifikace
 - 6.3. Pořadí
7. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. ÚVOD

- 1.1. Mezinárodní závody FCI v pasení ve sháněcím stylu (IHT CS) jsou otevřeny výhradně pro Border kolie.
- 1.2. Cílem závodů je otestovat schopnost psa správně ovládat ovce za různých podmínek, se kterými se může setkat při každodenní práci: různé úkony jako „outrun“, „lift“, „fetch“, „drive“, „shedding“ (rozdělení), „singling“ (oddělení jedné ovce ze stáda), „penning“ (zahánění do košáru), nakládání na přívěs nebo použití „shedding race“ (trychtýře) nebo Maltézský kříž. Všechny tyto úkony se objevují nebo se mohou objevit v každodenní práci pastýře.
- 1.3. Cílem závodů ovčáckých psů by měla být podpora dobrého zacházení s ovci za současné snahy minimalizovat stres, stejně jako podpora dobrého zacházení s ovčáckým psem, ukázat jeho využití při práci a sportu a zajistit a vybrat nejlepší pracovní linie. Předmětem je „Sháněcí styl“.
- 1.4. Aby se mohl pes zúčastnit závodů, musí nejdříve splnit „pracovní test v pasení“ FCI Herding Working Test (sháněcí styl).

2. OBECNÉ PODMÍNKY

- 2.1. Hlavní zásady pro průběh IHT CS jsou uvedeny ve „VŠEOBECNÝCH PODMÍNKÁCH PRO POŘÁDÁNÍ FCI AKCÍ V PASENÍ“
- 2.2. IHT CS musí být uznány všemi členy FCI a smluvními partnery.

3. VÝKONOSTNÍ TŘÍDY

- 3.1. Závody se pořádají ve třech třídách obtížnosti (IHT-1, IHT-2 a IHT-3).

3.2. Rozdíly mezi třídami:

- a) mnohem přísnější požadavky na dovednosti psa, reakce a přesnost ;
- b) náročnější práce;
- c) delší vzdálenosti „outrun“ a „drive“;
- d) neoznačené nebo označené ovce;
- e) relativně méně času na dokončení jednotlivých cviků.

3.3. Specifické rozdíly (doporučené vzdálenosti a časy)

Třída	IHT-1	IHT-2	IHT-3
počet ovcí	5	5	5 (2 označené)
vzdálenost outrun	100m	200m	300m
vzdálenost drive away	50m	-	-
vzdálenost drive together	150m	-	-
drive	-	200m	300m
časový limit	10	12	15
speciální úkoly	shedding race	shedding	shedding
alternativní úkoly		pen/loading trailer	singling/Maltézský kříž

4. ZVLÁŠTNÍ PODMÍNKY

4.1. Prostor a jeho vybavení

4.1.1. **Field (závodní prostor)** – velikost závodního prostoru by měla být **min. 100 x 200 metrů pro IHT-1, 150x300 metrů pro IHT2, pro IHT-3 o rozměru 200 x 400 metrů nebo větší**. Doporučuje se oplocení, ale ohraničení může být i přirozené nebo umělé. Závodní prostor musí být před zahájením závodu čistý a musí být bez nevhodných nebo nepotřebných překážek. Kolem košáru (pen) a branek musí být volný prostor nejméně 10 metrů. Aby bylo možné udělat dostatečný „outrun“, prostor pro lift musí být nejméně 40 metrů od ovcí.

4.1.2. **Pen (košár)** – s obvodem nejméně 10, ale max. 12 metrů (tvar může být čtvercový nebo obdelníkový) s bránou o šířce 2 nebo 2,5 metru a s 2m dlouhým lanem přivázaným k bráně.

4.1.3. **Markings (značky)** – značka, která označuje výchozí bod psovoda.

4.1.4. **Shedding ring (kruh pro dělení)** – musí být označen (například pilinami), a o průměru přibližně 35m;

4.1.5. **Gates (branky)** – 2 – 3 překážky ve tvaru otevřené brány. Každá brána se skládá ze dvou panelů o šířce 2-3m (doporučeno). Mezera mezi panely je 7m.

4.1.6. **Shedding Race (trychtýř)** – (pouze u IHT-1) je dlouhý asi 8 – 10 metrů, s jednou stranou o 2 metry delší u vchodu a 0,5m široký.

4.1.7. **Loading trailer (nakládání přívěsu)** – (pouze u IHT-2, nepovinné) přívěs je otevřený a má zábrany na obou stranách rampy

4.1.8. **Maltese cross (Maltézský kříž)** – (pouze u IHT-3, nepovinné) překážka se sestává z 8 panelů ve tvaru Maltézského kříže.

4.1.9. **Handler preparation point (místo pro přípravu psovoda)**– (nepovinné) vedle vstupu by měl být bod, ze kterého vidí psovod celý parkur.

4.2. Počet ovcí

4.2.1. Stádo pro každý běh musí mít 5 ovcí, **2 ovce označené v IHT-3**

4.2.2. Celkový počet soutěžních týmů musí být organizátorem omezen vzhledem k celkovému počtu dostupných ovcí s ohledem na požadavek zajištění dobrého welfare zvířat. Ovce lze použít maximálně dvakrát denně.

4.3. Čas

4.3.1. Čas se začíná měřit v okamžik, kdy psovod vyšle psa na outrun a končí v momentě, kdy vyprší stanovený časový limit.

4.3.2. Doporučený časový limit je 10 minut pro IHT-1, 12 minut pro IHT-2 a 15 minut pro IHT-3.

4.3.3. Pokud se týmu nepodaří dokončit běh ve stanoveném čase, budou mu započítány pouze body za dokončené cviky v rámci stanoveného časového limitu.

5. CVIKY

5.1. Outrun

Účel: Shromažďování ovcí v různých třídách na různé vzdálenosti.

Popis: Psovod i pes začínají na výchozím bodě (handlers post). Pes může být vyslán na kteroukoli stranu. Dobrý „outrun“ by měl mít hruškovitý tvar, ani příliš úzký, ani příliš široký a měl by být dokončen bez zastavení a dalších povelů. Na konci „outrunu“ je povolen povel pro zpomalení nebo zastavení. „Outrun“ končí ve chvíli, kdy pes dosáhne pozice za ovce pro jejich vyzvednutí, to znamená, pokud se ovce začnou pohybovat z výchozí pozice. Pes by se měl zastavit na pozici „balancu“ tak, aby byl schopný ovce přivést v přímé linii přes bránu k psovodovi. Psovod zůstává na místě, ze kterého začíná „outrun“.

Vážné chyby: pes překříží dráhu, nenajde ovce a pokusí se vrátit k psovodovi, odhání ovce pryč nebo je honí a rozděluje.

5.2. Lift

Účel: Pes klidně vyzvedne ovce ve směru k psovodovi.

Popis: Na konci „outrunu“, bez ohledu na to zda pes úplně zastavil nebo zpomalil, jeho přístup by měl být jemný, opatrný a klidný. Pes by neměl spěchat a plašit ovce. Pes by neměl ovce zbytečně rušit.

Vážné chyby: Pes ztratí kontrolu nad stádem, není schopen ovlivnit stádo, odežene ovce pryč, nebo je honí a rozděluje.

5.3. Fetch

Účel: Přivedení stáda psem k psovodovi v přímé linii skrze bránu pro „fetch“.

Popis: Ovce by měly být přivedeny stálým tempem v přímé linii z bodu vyzvednutí směrem k psovodovi skrze bránu pro „fetch“. Pes by neměl spěchat ani přehánět ovce ze strany na stranu (over-flank), ovce by se neměly pohybovat „cik-cak“. Pes by měl vyžadovat jen málo povelů a tam, kde ovce nejsou ve správné linii, se schopnosti psa posuzují podle jeho schopnosti kontrolovat stádo a podle toho, jak rychle reaguje na všechny povely. Všechny ovce by měly být vedeny co nejbližší kolem psovoda (který stojí na výchozím bodě).

Vážné chyby: Pes ztratí kontrolu nad stádem, není schopen ovlivnit stádo, honí a rozděluje ovce.

5.4. Drive away (v IHT-1)

Účel: Vedení ovcí od psovoda skrze bránu. Ovce musí být vedeny psem.

Popis: Směr cviku „drive away“ je prováděn doprava nebo doleva na základě rozhodnutí rozhodčího. Začíná bezprostředně poté, co ovce prošly za psovodem po fetchi, a požaduje se, aby ovce šly v přímé linii skrze bránu. **Poté co se ovce dostanou za bránu, pes je otočí, vede je k psovodovi na crossdrivu a pokračují společně ve cviku drive together. „Drive away“ je ukončen ve chvíli, kdy ovce projdou bránou nebo linií brány, následně začíná cvik „drive together“ a handler může opustit startovní pozici.**

Vážné chyby: Pes ztratí kontrolu nad stádem, není schopen ovlivnit stádo, honí a rozděluje ovce.

5.5. Drive together (v IHT-1)

Účel: Pes musí prokázat, že je schopen kontrolovat a ovládat stádo tak, že se stádo pohybuje, mění směr a prochází trať klidně, hladce a bez stresu.

Popis: Pořadí v průběhu tohoto cviku je psovod-ovce-pes. „Driving together“ je nejdůležitější cvik u mladých psů pro rozvoj dobrého citu pro balanc a jedná o skutečně praktickou součást pastevecké práce, kterou je třeba brát v úvahu. Handler a pes mohou vést ovce společně i klidným tempem na min. vzdálenost 150m skrz bránu, kterou stanoví rozhodčí. Ovce se po celou dobu pohybují klidně.

Nadměrné zrychlování a následné zastavování

stáda není žádoucí a bude penalizováno. Cvik končí, jakmile se stádo dostane do prostoru trychtýře (shedding race).

Vážné chyby: Pes ztrácí kontrolu nad stádem, není schopen ovlivnit/rozpohybovat stádo, odhání ovce pryč, nebo je pronásleduje/honí a rozděluje, ovce předcházejí psovoda.

5.6. Drive (v IHT-2 a IHT-3)

Účel: Pohyb ovcí různými směry, který určuje psovod.

Popis: Cvik „drive“ se provádí trojúhelníkovým směrem a může být proveden zleva doprava anebo zprava doleva podle toho, jak určí rozhodčí. Psovod stojí na výchozím bodě (starting post). První část trojúhelníku začíná okamžitě poté, co ovce prošly za psovodem, a vyžaduje se, aby k první bráně ovce šly v přímé linii. Jakmile ovce prošly bránou, musí být okamžitě otočeny na přímou linii napříč parkurem směrem k druhé bráně. Když ovce projdou přes obě brány, měly by za ní být otočeny co nejpřesněji na přímou linii směrem do dělicího kruhu (shedding ring). Ovce by se měly pohybovat klidně, nadměrné zrychlování a přílišné zastavování není žádoucí a bude penalizováno. Stejně jako u cviku „fetch“ jsou brány ukazatelem směru přímých linií vedených ovcí. Rozhodčí zohlední dobrý způsob ovládání ovcí při obtížných situacích. Cvik „drive“ končí v momentě, kdy ovce vstoupí do dělicího kruhu. Psovod zůstává na výchozím bodě (handlers post), dokud ovce nejsou v dělicím kruhu. Vážné chyby: Pes ztratí kontrolu nad stádem, není schopen ovlivnit stádo, odhání ovce pryč, nebo je honí a rozděluje, bránou neprojdou všechny ovce.

5.7. Shedding race (v IHT-1)

Účel: Provedení ovcí úzkým průchodem (trychtýřem), provádí se po cviku „drive together“

Popis: Psovod si určí, na které straně bude stát, nemůže následně strany měnit. Psovod a pes pracují společně, aby provedli všechny ovce skrze trychtýř. Pes ani psovod nesmí projít skrz trychtýř.

Rozhodčí může povolit psovodovi, aby vytlačil ovce, pokud se uvnitř zaseknou. Cvik končí v momentě, kdy jsou všechny ovce opět shromážděny poté, co prošly trychtýřem.

Vážné chyby: Pes nebo psovod projdou skrz překážku, překážkou neprojdou všechny ovce.

5.8. Shedding (v IHT-2 a IHT-3)

Účel: Od stáda musí být odděleny dvě ovce.

Popis: Uvnitř dělicího kruhu musí být dvě **neoznačené ovce** odděleny od zbytku stáda. Pes jde směrem k psovodovi na základě povelu, rozdělí stádo a odtlačí je od ostatních v dělicím kruhu. Psovod nesmí psovi pomáhat při odtlačení. Cvik je dokončen, jakmile má pes ovce pod kontrolou. Po dokončení cviku by měl pes správným způsobem opět přivést všechny ovce zpět do dělicího kruhu. Psovod nemůže pokračovat ke košáru (pen), pokud nedostal pokyn od rozhodčího schvalující provedení cviku dělení.

Vážné chyby: Pes nevstoupí dovnitř, aby převzal ovce. Ovce se pohybují mimo vyznačený dělicí kruh.

5.10. Singling (alternativní úkol v IHT-3)

Účel: Oddělení jedné ovce od stáda.

Popis: Jedná se o nepovinný cvik. Pro provedení cviku „singling“ jde psovod do dělicího kruhu a nechá psa, aby přivedl ovce z košáru (pen) do dělicího kruhu. Jedna ze dvou označených ovcí musí být oddělena v rámci prostoru dělicího kruhu a musí být psem udržena v tomto prostoru (uvnitř kruhu) a to do doby pokynu od rozhodčího, že je s provedením cviku spokojen. Stejně jako při cviku dělení, jakmile se psovod rozhodl pro ovci, která má být oddělena, je to pes a nikoli psovod, kdo musí vykonat tuto práci. Cvik oddělení jedné ovce je dokončen, když pes vstoupí a má ovce pod kontrolou. Psovod nesmí pomáhat psovi při odtlačení. Stejně jako u „Sheddingu“, pokud má rozhodčí pocit, že

pes nebyl řádně otestován vzhledem k umístění a aktivitě ovcí, může nařídít psovodu, aby opět shromáždil celé stádo a oddělil znovu další ovcí.

Vážné chyby: Pes nevstoupí dovnitř aby převzal ovce.

5.11. Maltese cross – Maltézský kříž (alternativní úkol v IHT-3)

Účel: ukázat vysokou úroveň spolupráce s psovodem, vedení ovcí skrz velmi obtížnou překážku, musí být proveden po cviku „drive“.

Popis: Úkolem psovoda a psa je vést ovce skrz vchod tak, aby následně prošly skrz překážku v přímé linii. Poté musí být ovce otočeny psem vlevo nebo vpravo, podle toho jak určí rozhodčí, aby vstoupily do dalšího vchodu a znovu prošly překážku v přímé linii. Psovod může opustit své místo pouze tehdy, když první ovce opustí překážku.

Vážné chyby: Pes nebo psovod projdou skrz překážku, překážkou neprojdou všechny ovce.

5.9. Penning (v IHT-1; alternativní úkol v IHT-2; v IHT-3)

Účel: Zavedení ovcí do malé ohrady (košáru).

Popis: Stádo je stabilizované v blízkosti košáru, a je psem drženo na místě, dokud psovod neotevře bránu košáru. Po dokončení cviku „shedding“ musí psovod pokračovat ke košáru a ponechat svého psa, aby držel ovce v dělicím kruhu a poté je přivedl ke košáru. Psovod stojí u brány, drží lano, dokud nejsou všechny ovce uvnitř a brána je zavřená. Po vypuštění ovcí z košáru psovod zavře bránu.

Psovod ztrácí všechny body ze svého běhu, pokud zatlačí ovce do košáru brankou, když ji zavírá.

Vážné chyby: Pes nestabilizuje stádo nebo ovce utíkají ven. Pokud psovod zapomene zavřít bránu.

5.12. Loading trailer (alternativní úkol v IHT-2)

Účel: Ovce musí být zavedeny po skloněné rampě na přívěs.

Popis: Naložení na přívěs může být provedeno místo uzavření do košáru (Penning). Přívěs je otevřený a má zábrany po obou stranách rampy. Psovod jde k přívěsu, stojí na levé nebo pravé straně a nechá psa udržovat ovce ve správné pozici. Pes klidně přivede ovce z pozice v přímé linii na rampu.

Vážné chyby: Pes nestabilizuje stádo nebo ovce utíkají ven.

6. HODNOCENÍ

6.1. Bodové hodnocení

6.1.1. Rozhodčí rozhoduje o tom, kolik bodů má za každý cvik strhnout (je možné strhnout i všechny body za jeden úkol).

6.1.2. Rozhodčí může strhávat pouze celé body.

6.1.3. Žádné body nejsou přiděleny, pokud:

- a) pes kousne nebo štípne ovcí;
- b) pes nepracuje a opouští závodní prostor;
- c) ovce opustí závodní prostor;
- d) psovod tlačí ovce do košáru brankou, když ji zavírá.

6.1.4. Pes může být ze závodu diskvalifikován, pokud je agresivní vůči ovcím, jiným psům nebo lidem.

6.1.5. Bodová tabulka pro rozhodčí:

Název cviku	IHT-1	IHT-2	IHT-3
Outrun	20	20	20
Lift	10	10	10
Fetch	20	20	20
Drive away	15	-	-
Drive together	15	-	-
Drive		30	30
Shedding race	10	-	-
Shedding	-	10	10
Penning nebo Loading trailer	10	10	10
Singing nebo Maltéský kříž	-	-	10
Celkem	100	100	110

6.2. Kvalifikace

Hodnocení - Aj	Zkratka - Aj	Hodnocení - Čj	Zkratka - Čj	Body
Excellent	EXC	Výborně	V	90 – 100 bodů
Very good	VG	Velmi dobře	VD	80 – 89 bodů
Good	G	Dobře	D	70 – 79 bodů
Not passed	NP	Neprospěl	<u>N</u>	méně než 70 bodů
Retired	RET	Odstoupil	<u>O</u>	žádné body
No point awarded	NPA	Žádné body nebyly uděleny	<u>ZBN</u>	žádné body
Disqualification	DIS	Diskvalifikace	<u>DIS</u>	žádné body

6.3. Pořadí

6.3.1. IHT jsou závody, ve kterých se vyhláší pořadí a vítěz. První tři místa nemohou být sdílená.

6.3.2. Pokud psi získají stejný počet bodů, zvítězí ten pes, který získal větší bodovou hodnotu za kombinaci cviků „outrun“, „lift“ a „fetch“, poté body za „driving“ a poté další body z bodového listu rozhodčího.

7. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

7.1. Tato pravidla plně nahrazují pravidla platná od 1. února 2019.

7.2. Tato pravidla byla schválena na schůzi komise FCI Herding Dogs Commission, která se konala ve Stockholmu 25. listopadu 2023.

7.3. Tato pravidla byla schválena Generálním výborem FCI v Thuinu v březnu 2024.

7.4. V případě nesrovnalostí v rámci překladů je anglický text považován za originál.